УДК 347.451:004.738.5
DOI https://doi.org/10.32782/galician_studies/law-2025-12-7

Поперечна Ганна Михайлівна,
доктор філософії у галузі права, доцент,
доцент кафедри міжнародного та європейського права
Західноукраїнського національного університету
ORCID ID: 0000-0001-6978-4892

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПОСТАЧАННЯ ТОВАРІВ ІЗ ЦИФРОВИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ТА ВИКЛИКИ НАЦІОНАЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВУ

У статті здійснено комплексне дослідження правового регулювання постачання товарів із цифровими елементами у праві Європейського Союзу та національному законодавстві України. Проаналізовано положення Директив (ЄС) 2019/770 та 2019/771, Закону України «Про цифровий контент та цифрові послуги», а також положення цивільного законодавства, що застосовуються до договірних відносин у сфері обігу цифрового контенту, цифрових послуг і товарів із цифровими елементами.

У роботі досліджено особливості правової природи товарів із цифровими елементами, визначено їх місце у системі об'єктів цивільних прав та з'ясовано специфіку правового режиму відповідних договірних зобов'язань. Окрему увагу приділено аналізу функціонального критерію, який використовується європейським і національним законодавцем для розмежування цифрового контенту, цифрових послуг і товарів із цифровими елементами. Виявлено проблеми правової кваліфікації договірних конструкцій у випадках, коли цифровий елемент не є необхідним для базового функціонування товару, проте надається разом із ним у межах договору купівлі-продажу.

На основі порівняльно-правового аналізу встановлено, що чинні директиви не забезпечують достатньої правової визначеності щодо меж застосування норм про купівлю-продаж товарів і постачання цифрового контенту, що зумовлює виникнення так званої «сірої зони» у сфері правового регулювання.

У статті доведено, що механічне поширення режиму договору купівлі-продажу на всі цифрові елементи товару без урахування їх реального функціонального значення не відповідає потребам сучасного ринку та може призводити до звуження обсягу правового захисту споживачів. Обґрунтовано, що у багатьох випадках саме цифровий компонент становить основну споживчу цінність товару, тоді як матеріальний носій виконує допоміжну роль.

Запропоновано диференційований підхід до правового регулювання товарів із цифровими елементами, відповідно до якого цифрові елементи, необхідні для забезпечення базової функціональності товару, мають регулюватися положеннями про купівлю-продаж, тоді як цифровий контент і цифрові послуги, спрямовані на розширення функціональних можливостей товару, доцільно кваліфікувати як самостійний об'єкт договірного регулювання у межах договорів про постачання цифрового контенту.

Ключові слова: *цифрові елементи, цифровий контент, купівля-продаж, договірні відносини, міжнародні контракти, споживач, директиви ЄС.*

Poperechna H. M. Legal regulation of the supply of goods with digital elements: European experience and challenges for national legislation

The article provides a comprehensive analysis of the legal regulation of the supply of goods with digital elements under European Union law and the national legislation of Ukraine. The provisions of Directives (EU) 2019/770 and 2019/771, the Law of Ukraine «On Digital Content and Digital Services», as well as relevant civil law regulations governing contractual relations in the field of circulation of digital content, digital services, and goods with digital elements, are examined.

The study explores the specific features of the legal nature of goods with digital elements, determines their place within the system of civil law objects, and clarifies the particularities of the legal regime applicable to the corresponding contractual obligations. Special attention is devoted to the analysis of the functional criterion used by European and national legislators to distinguish between digital content, digital services, and goods with digital elements. Problems of legal qualification of contractual arrangements are identified in cases where the digital element is not essential for the basic functioning of the good but is nevertheless supplied together with it under a sales contract.

Based on a comparative legal analysis, it is established that the existing directives do not ensure sufficient legal certainty regarding the boundaries between the application of rules on the sale of goods and those on the supply of digital content, which leads to the emergence of a so-called "grey zone" in legal regulation.

© Поперечна Г. М., 2025
Стаття поширюється на умовах ліцензії CC BY 4.0

The article demonstrates that the mechanical extension of the sales contract regime to all digital elements of goods, without taking into account their actual functional significance, does not correspond to the needs of the modern market and may result in a reduction of consumer protection. It is substantiated that, in many cases, the digital component constitutes the primary consumer value of a product, while the material carrier performs only an auxiliary function.

A differentiated approach to the legal regulation of goods with digital elements is proposed, according to which digital elements necessary to ensure the basic functionality of goods should be governed by sales law provisions, whereas digital content and digital services aimed at extending the functional capabilities of goods should be qualified as independent objects of contractual regulation within contracts for the supply of digital content.

Key words: *digital elements, digital content, sale of goods, contractual relations, international contracts, consumer, EU directives.*

Актуальність проблеми. Питання правового регулювання постачання цифрового контенту, цифрових послуг, товарів із цифровими елементами та пов'язаних із ними договірних конструкцій купівлі-продажу активно розвивається як у межах європейського законодавчого простору, так і в національній науці цивільного права, що формується у тісному взаємозв'язку з acquis Європейського Союзу. Важливим етапом систематизації відповідних правових положень стало ухвалення у 2019 році Європейським Парламентом і Радою двох фундаментальних актів: Директиви (ЄС) 2019/770 про постачання цифрового контенту і цифрових послуг [1] та Директиви (ЄС) 2019/771 про договори купівлі-продажу товарів [2].

Сучасні рекодифікаційні процеси у сфері цивільного законодавства зумовлюють необхідність формування в Україні комплексного нормативно-правового регулювання відносин щодо постачання цифрового контенту, цифрових послуг і продажу товарів відповідно до стандартів права ЄС. У цьому контексті важливе значення має оновлення Цивільного кодексу України положеннями про цифрові речі та цифровий контент, закріплення їх законодавчих дефініцій, а також прийняття Закону України «Про цифровий контент та цифрові послуги» [3].

Водночас, на наш погляд, як європейський, так і національний законодавець залишили низку неврегульованих питань, пов'язаних із правовим режимом особливого об'єкта цивільних прав – товарів із цифровими елементами. Зокрема, недостатньо чітко визначеними залишаються критерії розмежування цифрових елементів товарів та особливості їх правового регулювання у межах договірних зобов'язань.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика правового регулювання цифрового контенту та товарів із цифровими елементами знайшла відображення у працях провідних європейських науковців у сфері договірного та споживчого права. Так, К. Твіґг-Флесснер [4] досліджує вплив цифровізації на договірне право та трансформацію традиційних моделей відповідальності продавця в цифровому середовищі. Р. Шульце та Д. Штауденмайєр [5] у коментарі до норм цифрового права ЄС здійснюють докладний аналіз сфери застосування Директив (ЄС) 2019/770 та 2019/771, зокрема щодо визначення товарів із цифровими елементами та критеріїв їх відповідності договору. М. Лус [6] акцентує увагу на проблемі співвідношення правового режиму товарів і цифрового контенту, підкреслюючи складність їх розмежування в умовах розвитку дистанційної торгівлі. К. Зайн і Г. Шпіндлер [7] аналізують критерії відповідності цифрового контенту, механізми оновлення та модифікації, а також особливості захисту прав споживачів у разі порушення договору.

Окрему увагу проблемам правового режиму цифрового контенту приділено у позиції Європейського інституту права, який у своєму висновку щодо проєкту Директиви COM (2015) 634 обґрунтовує необхідність чіткого розмежування цифрових елементів, інтегрованих у товар, і самостійних цифрових послуг [8].

В українській правовій доктрині окремі аспекти правового регулювання товарів із цифровими елементами та їх відповідності договору досліджувалися Л. Саванець [9], яка проаналізувала імплементацію положень Директиви (ЄС) 2019/771 у національне законодавство про купівлю-продаж. Водночас більшість наукових праць зосереджується переважно на загальних питаннях гармонізації законодавства України з правом ЄС або на аналізі цифрового контенту як об'єкта цивільних прав, не охоплюючи комплексно проблеми розмежування цифрових елементів товару залежно від їх функціонального призначення.

Таким чином, у сучасних наукових дослідженнях недостатньо розробленими залишаються питання критеріїв відмежування цифрових елементів, необхідних для забезпечення базової функціональності товарів, від допоміжних цифрових компонентів, а також особливості застосування до них різних правових режимів у межах договірних зобов'язань. Це зумовлює необхідність подальшого

наукового аналізу відповідних правовідносин з урахуванням європейського досвіду та практики його імплементації в Україні.

Метою цієї статті є аналіз правового регулювання постачання цифрового контенту та цифрових послуг, пов'язаних із товарами із цифровими елементами, відповідно до положень Директив (ЄС) 2019/770 та 2019/771 і нормативно-правових актів України, а також обґрунтування альтернативного підходу до розмежування цифрових елементів, необхідних для забезпечення базової функціональності товарів, і цифрових елементів, що виконують допоміжну функцію та спрямовані на розширення їхніх можливостей.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розвиток інформаційних технологій суттєво трансформує традиційні уявлення про товари та послуги, зумовлюючи появу нових об'єктів цивільних прав – цифрових речей, цифрового контенту та цифрових послуг. У зв'язку з цим як європейський, так і національний законодавець змушені переглядати усталені підходи до правового регулювання їх обігу, формуючи нові нормативні положення, спрямовані на врегулювання відносин у сфері цифрової економіки.

Як слушно зазначено у пункті 5 преамбули Директиви Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2019/771, технологічна еволюція призвела до зростання ринку товарів, які містять цифровий контент або цифрові послуги чи є з ними взаємопов'язаними. У зв'язку зі збільшенням кількості таких пристроїв та стрімким зростанням їх популярності серед споживачів виникла необхідність ужиття заходів на рівні Європейського Союзу для забезпечення високого рівня захисту прав споживачів та підвищення правової визначеності щодо норм, які застосовуються до договорів купівлі-продажу відповідних продуктів [2]. Підвищення рівня правової визначеності, у свою чергу, сприяє зміцненню довіри між споживачами та продавцями.

Відповідно до чинної редакції Директиви (ЄС) 2019/770, до товарів із цифровими елементами належать будь-які матеріальні рухомі речі, що містять або є взаємопов'язаними з цифровим контентом чи цифровою послугою таким чином, що за їх відсутності товар не здатний виконувати свої основні функції [1]. У таких випадках до відповідних договірних правовідносин застосовується правовий режим, встановлений Директивою 2019/771 про купівлю-продаж товарів.

Водночас, якщо відсутність цифрового контенту не перешкоджає належному функціонуванню товару або якщо цифровий контент надається споживачеві на підставі окремого договору, до таких правовідносин застосовується правовий режим Директиви 2019/770.

Варто зазначити, що у 2023 році національний законодавець запровадив новий нормативно-правовий інструмент регулювання правовідносин у сфері постачання цифрового контенту та цифрових послуг, ухваливши Закон України «Про цифровий контент та цифрові послуги», який набрав чинності у березні 2024 року. Зазначений Закон, подібно до відповідних директив Європейського Союзу, містить легальне визначення товарів із цифровими елементами, під якими розуміються рухомі речі, що містять у собі або є пов'язаними з використанням цифрового контенту та/або цифрової послуги таким чином, що відсутність відповідного цифрового компонента унеможливлює виконання товаром його функцій [3].

Водночас положення Директиви (ЄС) 2019/770, так само як і норми Закону України «Про цифровий контент та цифрові послуги», передбачають, що їх дія не поширюється на правовідносини щодо надання цифрового контенту та/або цифрових послуг, які входять до складу товарів із цифровими елементами або є взаємопов'язаними з такими товарами та надаються разом із ними в межах договору купівлі-продажу, незалежно від того, чи здійснюється постачання відповідного цифрового компонента продавцем товару чи третьою особою.

Цифровий контент та/або цифрові послуги вважаються такими, що надаються у складі товару з цифровими елементами або є з ним взаємопов'язаними, якщо інше прямо не передбачено договором купівлі-продажу. Виняток становлять випадки, коли товар може використовуватися за цільовим призначенням і без відповідного цифрового компонента, за умови укладення споживачем окремого договору про надання цифрового контенту та/або цифрових послуг, який не є складовою частиною договору купівлі-продажу товару з цифровими елементами.

Аналіз наведених дефініцій свідчить про те, що як європейський, так і національний законодавець покладають в основу класифікації цифрових об'єктів: цифрового контенту, цифрових послуг і товарів із цифровими елементами функціональний критерій. Саме здатність цифрового компонента забезпечувати виконання основних функцій товару визначається як ключовий фактор для встановлення належного правового режиму відповідних договірних правовідносин (постачання цифрового контенту і застосування положень Директиви 2019/770 та відповідно Закону України «Про цифровий контент

та цифрові послуги» чи застосування відповідних положень Цивільного кодексу України чи Закону України «Про захист прав споживачів».

Для визначення належного нормативно-правового інструменту, що підлягає застосуванню у випадку передачі товарів із цифровими елементами, доцільно звернутися до аналізу окремих практичних прикладів. Так, при придбанні смартфона (зокрема, моделі iPhone 17 Pro Max) разом із матеріальним об'єктом покупцеві надається операційна система, без якої відповідний пристрій не здатний виконувати свої основні функції. Вбудований цифровий контент є невід'ємною складовою такого товару та перебуває з ним у функціональному зв'язку.

За цих умов договір купівлі-продажу смартфона, що містить вбудований цифровий контент, підпадає під правове регулювання норм про купівлю-продаж товарів як у межах національного законодавства України, так і відповідно до положень актів права Європейського Союзу, зокрема профільних директив.

Проблемні питання виникають у випадках, коли відповідне програмне забезпечення не є необхідним для функціонування товару. Зокрема, постає питання, чи має споживач право вимагати від постачальника передання товару разом із програмним забезпеченням, яке може бути окремо придбане та самостійно встановлене користувачем.

У науковій доктрині з цього приводу відсутня єдність підходів. Частина дослідників, спираючись на «дух» положень директив Європейського Союзу, а також на норми Закону України «Про цифровий контент та цифрові послуги», обґрунтовує позицію, відповідно до якої програмне забезпечення, що не є необхідним для функціонування товару як матеріального об'єкта, не відповідає функціональному критерію та не може вважатися складовою товару з цифровими елементами. У такому випадку воно має передаватися на підставі окремого договору про постачання цифрового контенту [4, с. 39; 5, с. 76].

Водночас інші науковці звертають увагу на значення інформації, доведеної до відома споживача на етапі укладення договору, зокрема шляхом рекламних матеріалів. Якщо у рекламних повідомленнях або презентації товару з цифровими елементами чітко зазначалося, що відповідний товар містить певне програмне забезпечення чи додаток, і у споживача сформувалися обґрунтовані очікування щодо його наявності, така програма має передаватися разом із товаром у межах єдиного договору купівлі-продажу. Навіть у випадку, коли така програма виконує допоміжну роль та спрямована на розширення або посилення функціональних можливостей товару, вона набуває значення складової частини предмета договору з огляду на зміст переддоговірної інформації та сформовані очікування споживача [6, с. 32; 7, с. 370; 8].

Варто зазначити, що як у директивах Європейського Союзу, так і в національному законодавстві України залишається неврегульованим питання щодо визначення правового режиму, який підлягає застосуванню у випадках, коли цифровий контент або цифрова послуга, що доповнює товар, не є необхідними для виконання ним основних функцій, проте надаються в межах договору купівлі-продажу такого товару.

Зазначена ситуація формує так звану «сіру зону» правового регулювання, оскільки чинні директиви прямо не вирішують питання правової кваліфікації взаємопов'язаного цифрового контенту або послуги, які спрямовані на розширення функціональних можливостей товару. У результаті виникає правова невизначеність щодо меж застосування норм про купівлю-продаж товарів та положень, що регулюють постачання цифрового контенту і цифрових послуг.

Частина наукової доктрини підтримує підхід «розділення» договірного регулювання, який передбачає застосування до матеріального товару та до цифрового контенту або цифрових послуг режимів відповідних нормативних актів. Відповідно до цього підходу, до кожного елемента складного об'єкта застосовуються положення тієї директиви, яка найбільшою мірою відповідає його правовій природі.

Зокрема, Європейський інститут права запропонував модель паралельного застосування Директиви (ЄС) 2019/771 про купівлю-продаж товарів та Директиви (ЄС) 2019/770 про постачання цифрового контенту. Відповідно до цієї моделі критерії відповідності, встановлені Директивою (ЄС) 2019/771, застосовуються до апаратної складової товару, тоді як вимоги Директиви (ЄС) 2019/770 — до цифрового контенту, зокрема програмного забезпечення [6].

Окрім того, в доктрині висловлювалася пропозиція, згідно з якою будь-яка невідповідність цифрового контенту або цифрової послуги автоматично зумовлює невідповідність товару загалом. Такий підхід спрямований на посилення рівня захисту прав споживачів та спрощення механізмів реалізації ними своїх прав [4, с. 40; 9, с. 591].

Подібна концепція комплексної відповідальності була реалізована британським законодавцем у Consumer Rights Act 2015, зокрема у статті 16, яка передбачає спеціальні правила щодо товарів із цифровим контентом [10].

Що стосується національного законодавства України, то, на відміну від відповідних директив Європейського Союзу, Закон України «Про цифровий контент та цифрові послуги» не містить преамбули, яка б чітко відображала наміри законодавця щодо способів врегулювання спірних правовідносин у сфері обігу товарів із цифровими елементами.

Відсутність у зазначеному законі концептуальних орієнтирів щодо правової природи змішаних договорів, а також договорів, що опосередковують обіг товарів із цифровими елементами, зумовлює правову невизначеність у практиці їх застосування. У цьому контексті відсутність чіткого нормативного закріплення відповідної моделі правового регулювання слід розглядати як істотну прогалину національного законодавства, що негативно впливає на рівень захисту прав споживачів та стабільність договірних відносин у цифровій сфері.

На наш погляд, при формуванні положень щодо правового регулювання договорів, які опосередковують обіг товарів із цифровими елементами, національному законодавцю доцільно орієнтуватися на критерій функціональної приналежності цифрового контенту. Вирішальним має бути з'ясування того, чи забезпечує відповідне програмне забезпечення виконання товаром його основних функцій.

У випадках, коли цифровий контент є необхідною умовою функціонування товару, він має розглядатися як його невід'ємний елемент і підпадати під правовий режим договору купівлі-продажу. Натомість усі інші види договірних відносин, у межах яких цифровий контент лише розширює або доповнює функціональні можливості товару, доцільно кваліфікувати як окремі договори про постачання цифрового контенту.

Запропонований підхід сприятиме підвищенню правової визначеності, уніфікації правозастосовної практики та забезпеченню належного балансу інтересів сторін договірних відносин у цифровій сфері.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Проведене дослідження підтверджує, що правове регулювання постачання товарів із цифровими елементами перебуває на етапі формування та характеризується відсутністю узгодженого і послідовного підходу як на рівні законодавства Європейського Союзу, так і в національній правовій системі України. Аналіз положень Директив (ЄС) 2019/770 та 2019/771, а також Закону України «Про цифровий контент та цифрові послуги» свідчить про наявність подвійної тенденції у врегулюванні відповідних правовідносин.

З одного боку, європейський та національний законодавець заклали базові механізми захисту прав споживачів у сфері обігу товарів із цифровими елементами, визнавши особливу правову природу таких об'єктів та необхідність їх спеціального регулювання. Запровадження окремих режимів для товарів, цифрового контенту та цифрових послуг відповідає сучасним потребам ринку та спрямоване на підвищення рівня правової визначеності.

З іншого боку, дослідження виявило наявність суттєвих прогалин у правовому регулюванні, пов'язаних із відсутністю чітких критеріїв розмежування випадків, коли цифровий елемент є невід'ємною складовою товару, і ситуацій, у яких він лише розширює його функціональні можливості. Неврегульованість так званої «сірої зони» змішаних договірних конструкцій зумовлює складнощі правозастосування та створює ризики правової невизначеності для учасників відповідних правовідносин.

Особливо проблематичним є механічне поширення режиму договору купівлі-продажу на цифрові елементи без урахування їх реальної ролі для споживача. У багатьох випадках саме цифровий компонент становить основну цінність придбаного продукту, тоді як матеріальний носій виконує лише допоміжну функцію. Водночас повне витіснення норм про постачання цифрового контенту також не може вважатися обґрунтованим, оскільки це призводить до звуження обсягу правового захисту споживачів.

Таким чином, подальший розвиток правового регулювання товарів із цифровими елементами в Україні потребує не лише формальної імплементації положень директив Європейського Союзу, а й концептуального доопрацювання національного законодавства. Доцільним видається нормативне закріплення диференційованого підходу, відповідно до якого цифрові елементи, що забезпечують базове функціонування товару, регулюються положеннями про купівлю-продаж, тоді як елементи, спрямовані на розширення його функціональності, підпорядковуються режиму постачання цифрового контенту. Реалізація такого підходу сприятиме підвищенню рівня правової визначеності, забезпеченню балансу інтересів сторін та ефективному захисту прав споживачів в умовах цифровізації економіки.

Література

1. Directive (EU) 2019/770 of the European Parliament and of the Council of 20 May 2019 on certain aspects concerning contracts for the supply of digital content and digital services. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019L0770&from=EN (дата звернення: 23.10.2025).

2. Directive (EU) 2019/771 of the European Parliament and of the Council of 20 May 2019 on certain aspects concerning contracts for the sale of goods, amending Regulation (EU) 2017/2394 and Directive 2009/22/EC, and repealing Directive 1999/44/EC. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019L0771&from=pl (дата звернення: 23.10.2025).

3. Про цифровий контент та цифрові послуги : Закон України від 10.08.2023 № 3321-IX. *Відомості Верховної Ради України*. 2023. № 90. Ст. 345.

4. Twigg-Flessner C. Disruptive Technology – Disrupted Law? How the Digital Revolution Affects (Contract) Law. European Contract Law and the Digital Single Market. 2017. P. 37–58.

5. Schulze R., Staudenmayer D. EU Digital Law. Article-by-Article Commentary. Oxford : Bloomsbury Publishing, 2020. 1504 p.

6. Loos M. Not Good but Certainly Content: The Proposals for European Harmonisation of Online and Distance Selling of Goods and the Supply of Digital Content. Digital Content and Distance Sales: New Developments at EU Level / ed. by I. Claeys, E. Terryn. Cambridge : Intersentia, 2017. P. 3–54.

7. Sein K., Spindler G. The New Directive on Contracts for Supply of Digital Content and Digital Services – Conformity Criteria, Remedies and Modifications – Part 2. *European Review of Contract Law*. 2019. Vol. 15, No. 4. P. 365–391. DOI: https://doi.org/10.1515/ercl-2019-0022.

8. Statement of the European Law Institute on the European Commission's proposed Directive on the supply of digital content to consumers COM (2015) 634 final. URL: https://www.europeanlawinstitute.eu/fileadmin/user_upload/p_eli/Publications/ELI_Statement_on_DCD.pdf (дата звернення: 23.10.2025).

9. Savanets L. The conformity of goods concept under the Directive (EU) 2019/771 on certain aspects concerning contracts for the sale of goods and Ukrainian sales law. IUSTITIA in CORDE. Тенденції розвитку правової науки. Пам'яті професора до 100-річчя від дня народження : монографія / за заг. ред. Н. Шишкової, Л. Фалалєєвої. Київ ; Оломоуц : ДП «Вид-во Верховної Ради України» ; Palacký University Olomouc, 2024. С. 580–595.

10. Consumer Rights Act 2015 (c. 15). Part 1 – Consumer contracts for goods, digital content and services. Chapter 2 – Goods. URL: https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2015/15/pdfs/ukpga_20150015_en.pdf (дата звернення: 23.10.2025).

References

1. Directive (EU) 2019/770 of the European Parliament and of the Council of 20 May 2019 on certain aspects concerning contracts for the supply of digital content and digital services. (2019). Retrieved from: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019L0770&from=EN [in English].

2. Directive (EU) 2019/771 of the European Parliament and of the Council of 20 May 2019 on certain aspects concerning contracts for the sale of goods, amending Regulation (EU) 2017/2394 and Directive 2009/22/EC, and repealing Directive 1999/44/EC. (2019). Retrieved from: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019L0771&from=pl [in English].

3. Verkhovna Rada of Ukraine. (2023). Pro tsyfrovyi kontent ta tsyfrovi posluhy [Law of Ukraine "On Digital Content and Digital Services" No. 3321-IX]. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. № 90. St. 345. Retrieved from: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3321-20 [in Ukrainian].

4. Twigg-Flessner, C. (2017). Disruptive technology – disrupted law? How the digital revolution affects (contract) law. In European contract law and the digital single market (pp. 37–58) [in English].

5. Schulze, R., Staudenmayer, D. (2020). EU digital law: Article-by-article commentary. Bloomsbury Publishing. [in English].

6. Loos, M. (2017). Not good but certainly content: The proposals for European harmonisation of online and distance selling of goods and the supply of digital content. In I. Claeys & E. Terryn (Eds.), Digital content and distance sales: New developments at EU level (pp. 3–54). Intersentia. [in English].

7. Sein, K., Spindler, G. (2019). The new Directive on contracts for supply of digital content and digital services – Conformity criteria, remedies and modifications – Part 2. *European Review of Contract Law*. 15 (4). 365–391. DOI: https://doi.org/10.1515/ercl-2019-0022 [in English].

8. European Law Institute. (2015). Statement on the European Commission's proposed directive on the supply of digital content to consumers COM (2015) 634 final. Retrieved from: https://www.europeanlawinstitute.eu/fileadmin/user_upload/p_eli/Publications/ELI_Statement_on_DCD.pdf [in English].

9. Savanets, L. (2024). The conformity of goods concept under the Directive (EU) 2019/771 on certain aspects concerning contracts for the sale of goods and Ukrainian sales law. In N. Shyshkova & L. Falalieieva (Eds.), Iustitia in corde. Tendentsii rozvytku pravovoi nauky. Pamiati profesora do 100-richchia vid dnia narodzhennia (pp. 580–595). Verkhovna Rada Publishing; Palacký University Olomouc. [in English].

10. Consumer Rights Act (2015). Part 1 – Consumer contracts for goods, digital content and services. Chapter 2 – Goods. Retrieved from: https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2015/15/pdfs/ukpga_20150015_en.pdf [in English].

Дата першого надходження статті до видання: 12.11.2025
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 09.12.2025
Дата публікації (оприлюднення) статті: 30.12.2025